

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

עמוד

158	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 78), התשס"ז-2006
163	הצעת חוק שהייה שלא כדין (איסור סיוע) (הוראות שעה) (תיקון מס' 10), התשס"ז-2006
163	הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון מס' 28), התשס"ז-2006
164	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 91), התשס"ז-2006

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 78), התשס"ז-2006

1. תיקון סעיף 1 בפקודת התעבורה¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 1 –
- (1) אחרי ההגדרה "בעל" יבוא:
- "גרור" – רכב שאינו רכב מנועי, המיועד לפי מבנהו להיגרר על ידי רכב מנועי מאחוריו, בין שהוא משמש ובין שאינו משמש להובלה, למעט רכב צדי";
- (2) אחרי ההגדרה "נוהג חדש" יבוא:
- "נתמך" – גרור הבנוי כך שחלקו הקדמי נח על תומך";
- (3) אחרי ההגדרה "רכב" יבוא:
- "רכב כבד" – רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 12,000 ק"ג, או רכב מורכב;
- "רכב מורכב" – תומך שמצורף אליו נתמך";
- (4) אחרי ההגדרה "רישיון להפעלת מונית" יבוא:
- "תומך" – רכב מנועי המיועד לתמוך ולגרור נתמך";
2. אחרי סעיף 3א12 א2 לפקודה יבוא:
- "חובת התנסות ברכב כבד" 3א12. (א) בסעיף זה –
- "חונך" – מי שמתקיימים לגביו כל אלה:
- (1) בידו רישיון נהיגה ברכב כבד;
- (2) הוא מועסק אצל תאגיד מורשה;
- (3) הוא קיבל אישור מרשות הרישוי לשמש חונך;
- "נוהג חדש" ברכב כבד – מי שקיבל רישיון נהיגה ברכב כבד לפי סעיף 11 ושלא היה בידו, קודם לכן, רישיון נהיגה לאותו סוג רכב כבד;
- "תאגיד מורשה" – תאגיד שמתקיימים לגביו כל אלה:

ד ב ר ו ה ס ב ר

- סעיף 1** מוצע לתקן את סעיף 1 לפקודה ולהוסיף הגדרות למונחים שנעשה בהם שימוש בסעיפים המוצעים בהצעת חוק זו, כמפורט להלן:
- "גרור", "נתמך" "רכב מורכב" ו"תומך" – מוצע להגדיר מונחים אלה באופן זהה להגדרתם בתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן – תקנות התעבורה).
- "רכב כבד" – מוצע להגדיר רכב כבד כרכב מורכב, או רכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר עולה על 12,000 ק"ג, בהתאם למשקל הנקוב בתקנה 179 א לתקנות התעבורה, שענינה דרגות רישיונות נהיגה, כנוסחה בתקנות התעבורה (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן – תיקון מס' 3), אשר ייבנסו לתוקף בינואר 2007; המונח עמ' 363.
- ¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; ס"ח התשס"ו, עמ' 363.

- (1) בידו רישיון מוביל כהגדרתו בסעיף 2 לחוק שירותי הובלה, התשנ"ז-1997²;
- (2) הוא קיבל אישור מרשות הרישוי לשמש תאגיד מורשה.
- (ב) נוהג חדש ברכב כבד לא ינהג ברכב כבד ולא יבצע פעולות במטען של רכב כבד, אלא לאחר שהשלים תכנית התנסות לפי הוראות סעיף זה.
- (ג) תכנית ההתנסות תכלול חובת נהיגה ברכב כבד כשבמושב שלצד הנוהג החדש ברכב כאמור יושב חונך, וחובת ביצוע פעולות במטען של רכב כבד בליווי חונך הכל כפי שיקבע שר התחבורה והבטיחות בדרכים.
- (ד) רשות הרישוי תציין ברישיון הנהיגה שניתן לנוהג חדש ברכב כבד, כי הוא חייב להשלים תכנית התנסות לפי הוראות סעיף זה.
- (ה) שר התחבורה והבטיחות בדרכים יקבע הוראות לביצוע סעיף זה, ובין השאר הוראות בענינים אלה:
- (1) תכנית ההתנסות לרבות היקפה, משכה, תנאיה, הפיקוח עליה וכן התעודות והאישורים בדבר השלמתה;

ד ב ר י ה ס ב ר

לנוהג. דרגות C ו-CE יחליפו את דרגות 4 ו-13 הקיימות בתקנות התעבורה בנוסחן היום, לאחר כניסתו לתוקף של תיקון 3 – בינואר 2007.

"תאגיד מורשה" – מוצע להגדיר תאגיד מורשה כתאגיד שיש לו רישיון מוביל לפי חוק שירותי הובלה, התשנ"ז-1997, ואשר קיבל אישור מאת רשות הרישוי לשמש תאגיד מורשה.

לסעיפים קטנים (ב) ו-(ג) המוצעים

מוצע לקבוע את הכלל ולפיו נוהג חדש ברכב כבד אינו רשאי לנוהג ברכב כבד או לבצע פעולות במטען של רכב כבד לפני שהשלים תכנית התנסות הכוללת נהיגה וביצוע פעולות בליווי חונך, לפי הוראות הסעיף המוצע.

יצוין כי חובת ההתנסות אינה פוקעת בחלוף פרק זמן כלשהו אלא רק לאחר שהושלמו המשימות הכלולות בתכנית ההתנסות, וזאת בניגוד לחובת הליווי לנוהג חדש לפי סעיף 12א לפקודה הפוקעת בחלוף פרק זמן מסוים אף אם לא בוצעה נהיגה כלשהי בליווי.

לסעיף קטן (ד) המוצע

מוצע לקבוע כי הערה בדבר החובה לעמוד בתכנית התנסות תירשם ברישיון הנהיגה של הנוהג החדש ברכב כבד, כך שהנוהג עצמו, מעסיק פוטנציאלי וגורמי האכיפה, ידעו אם הנוהג החדש זכאי לנוהג ברכב כבד באופן עצמאי. יצוין כי הוראה דומה נקבעה גם ביחס לחובת הליווי לנוהג חדש בסעיף 12א(ד) לפקודה.

לסעיף קטן (ה) המוצע

מוצע להסמיך את שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן – השר) להתקין תקנות בענין תכנית ההתנסות. התקנות יעסקו בתכנית עצמה לרבות בהיקפה, בפיקוח על ההתנסות, באישורים הנדרשים לצורך עמידה בתכנית

הצעה זו מתבססת על המלצותיה של ועדה מקצועית, שבחנה את הכשרת נהגי הרכב הכבד, בראשות פרופ' אורי ארלמן, מפקח ארצי באגף להכשרה מקצועית של משרד התעשייה המסחר והתעסוקה ובהשתתפות נציגים ממושרד התחבורה, מועצת המובילים וארגון מורי הנהיגה.

משמעותה של הצעה זו היא הוספת תנאי על הוראת סעיף 10 לפקודה אשר קובע כי מי שיש לו רישיון נהיגה לסוג רכב מסוים, זכאי לנוהג בו. לפיכך מוצע להוסיף את ההוראה המסדירה את חובת ההתנסות לפקודה עצמה, ולא להסתפק רק בקביעתה בתקנות.

לסעיף קטן (א) המוצע

מוצע להגדיר את המונחים שבהם נעשה שימוש בסעיף 12א, כמפורט להלן:

"חונך" – מוצע להגדיר חונך כבעל רישיון נהיגה ברכב כבד, שמועסק אצל תאגיד מורשה ואשר קיבל אישור מרשות הרישוי לשמש חונך;

"נוהג חדש", ברכב כבד – מוצע להגדיר נוהג חדש ברכב כבד באופן שונה מההגדרה הכללית של נוהג חדש המוצעת בסעיף 1 להצעה זו. לפי המוצע, נוהג חדש ברכב כבד הוא מי שקיבל לראשונה רישיון נהיגה ברכב כבד ושלא היה בידו, קודם לכן, רישיון נהיגה לאותו סוג רכב כבד. בהתאם לתקנות התעבורה, קיימים רישיונות נהיגה שונים, לסוגים שונים של רכבים כבדים. כך למשל מי שמחזיק ברישיון נהיגה בדרגה C (רישיון לנוהג ברכב מסחרי מעל 12 טון) וקיבל בעת רישיון נהיגה בדרגה CE (רישיון לנוהג ברכב מסחרי עם נגרר מעל 4 טון או לרכב מורכב), יראו אותו כנוהג חדש ברכב כבד, ולפיכך הוא יהיה חייב בחובת ההתנסות ברכב כבד בטרם יורשה

² ס"ח התשנ"ז, עמ' 222.

(2) תנאי כשירות והכשרה הנדרשים לצורך קבלת אישור מרשות הרישוי לשמש חונך, לרבות תנאים בדבר הניסיון הנדרש בנהיגת רכב כבד והעדר הרשעות בעבירות תעבורה או בעבירות שמפאת חומרתן, מהותן או נסיבותיהן אין זה ראוי לשמש חונך;

(3) תנאים לצורך קבלת אישור מרשות הרישוי לשמש תאגיד מורשה, לרבות חובת העסקת חונכים וחובת הפעלת שירות הובלה של מטען ב-30 כלי רכב כבדים, לפחות, או במספר אחר של כלי רכב כבדים שקבע שר התחבורה והבטיחות בדרכים מטעמים מיוחדים.

הוספת סעיף 12 ג.3. אחרי סעיף 12 ב לפקודה יבוא:

12. (א) בקשה לרישיון נהיגה ורישיון נהיגה יכללו תצלום ממוחשב של המבקש או של בעל הרישיון, לפי הענין, שצולם בידי רשות הרישוי.

(ב) תצלומים כאמור בסעיף קטן (א) יישמרו במאגר שינוהל בידי רשות הרישוי, וישמשו את רשות הרישוי לצורך אימות זהותם של מבקשי רישיונות נהיגה או של בעלי רישיונות נהיגה, במסגרת מילוי תפקידה לפי כל דין, ולמטרה זו בלבד.

(ג) תצלומים השמורים במאגר כאמור בסעיף קטן (ב) לא יימסרו אלא לגוף ציבורי בהגדרתו בסעיף 23(1) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, שקבע שר התחבורה והבטיחות בדרכים בצו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת; צו כאמור יכלול את המאפיינים של מבקשי רישיונות נהיגה ובעלי רישיונות נהיגה שתצלומיהם יימסרו לגוף הציבורי, תדירות מסירת התצלומים והמטרה שלשמה יימסרו.

ד ב ר ו ה ס ב ר

טופס בקשת רישיון נהיגה עם תמונה של המבקש. מטרת המאגר הקיים היא מניעת התחזות ושימוש ברישיון או בטופס בקשת רישיון בידי מי שאינו בעליו, על ידי החלפת התמונה.

תקנה 174א(ג) לתקנות התעבורה קובעת כי מי שמבקש רישיון נהיגה לאחר יום 1 בינואר 2006 או בעל רישיון נהיגה שרישיונו מחודש במועד הראשון שלאחר המועד האמור, יצטלם לצורך הפקת רישיון נהיגה על פי תקנה זו, אף אם תמונתו מצויה כבר במחשב משרד התחבורה.

הטעם לתקנה זו הוא במעבר של רשות הרישוי לצילום בטכנולוגיה חדישה, שמאפשרת להפעיל על התמונות טכנולוגיות לזיהוי ביומטרי. בשל החשש לפגיעה בזכות הפרטיות עקב אגירת תמונות אלה, מוצע לעגן את הסמכות לנהל מאגר זה בפקודה, וכן לקבוע את הכללים לשימוש במאגר זה.

לסעיפים קטנים (ג) ו-(ד) המוצעים

סעיפים אלה מסדירים את התנאים להעברת תצלומים ממוחשבים מרשות הרישוי לגוף אחר. מוצע כי התצלומים יימסרו רק למי שהוא "גוף ציבורי" כמשמעותו

ההתנסות וכן יעסקו בתנאים לקבלת אישור מאת רשות הרישוי לשמש תאגיד מורשה וחונך.

סעיף 3 לסעיף 12 המוצע

לסעיף קטן (א) המוצע

מוצע להוסיף את סעיף 12 לפקודה, שענינו מאגר תצלומים ממוחשבים, ולקבוע כי רישיון נהיגה וטופס בקשת רישיון נהיגה יכללו תצלום ממוחשב של בעליהם, שצולם בידי רשות הרישוי.

לסעיף קטן (ב) המוצע

מוצע להסמיך את רשות הרישוי לנהל את מאגר התצלומים הממוחשבים כאמור בסעיף קטן (א), ולעשות בהם שימוש רק לצורך אימות זהותם של נהגים ומבקשי רישיונות נהיגה, במסגרת מילוי תפקידה על פי דין.

יצוין כי רשות הרישוי מנהלת זה למעלה מ-12 שנים, מאגר תצלומים ממוחשב המשמש להפקת רישיונות נהיגה עם תמונה של בעל הרישיון לפי תקנה 174א לתקנות התעבורה, ובשנים האחרונות – גם להפקת

³ ס"ח התשמ"א, עמ' 128.

(ד) גוף ציבורי שקיבל תצלומים לפי הוראות סעיף קטן (ג) לא יעשה בהם שימוש אלא למטרה שלשמה נמסרו לו, וכן לא יעבירם לאחר.

תיקון סעיף 27ב

4. בסעיף 27ב(א) לפקודה, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) בסעיף זה, "בעל" – הבעל הרשום ברישיון הרכב, ולענין רכב הרשום על שם תאגיד – המנהל הכללי של התאגיד ואם לא מונה מנהל כללי – כל אחד מחברי הדירקטוריון של התאגיד, ובתאגיד שאינו חברה – נושאי תפקידים מקבילים או דומים לתפקידים האמורים."

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 31(3), כאשר בעל הרכב הרשום כאמור הוא תאגיד, העבירה אמורה להיות מיוחסת למנהל פעיל, שותף או עובד מינהלי בכיר בחבר, האחראים לאותו רכב, ואולם, מאחר שזהותם של בעלי תפקידים אלה היא ענין ארגוני פנימי אשר אינו מצוי במאגר רשמי, ישנו קושי משמעותי בייחוס העבירה לנהג כלשהו, הן לצורכי ניהול המרשם הפלילי בעבירות תעבורה והן לצורכי ניקוד כאשר מדובר בעבירה שיש בצדה נקודות לפי התוספת השישית לתקנות התעבורה.

לפיכך יש מקום להמריץ תאגידים אשר רכב הרשום על שמם ביצע עבירת תנועה, לדאוג לאתר את מי שנהג ברכב במועד ביצוע העבירה ולהסב אותה על שמו.

לאור זאת מוצע לקבוע כי כאשר רכב רשום על שם תאגיד, יראו כבעל הרכב לא את בעל הרכב הרשום (שהוא התאגיד) ולא את בעלי התפקידים המנויים בסעיף 31(3) לחוק, אלא את המנהל הכללי או את כל אחד מחברי הדירקטוריון במקרה שלא מונה מנהל כללי, ובתאגיד מסוג אחר – מי שנושאים בתפקידים מקבילים. מוצע להטיל את האחריות דווקא על בעלי תפקידים אלה מאחר שהם אחראים לניהול השוטף של עניני החברה וזהותם מצויה במאגר רשמי ולכן הם בידיעת גורמי האכיפה. חברה ציבורית חייבת למנות מנהל כללי, לפי סעיף 119 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – חוק החברות), וחייבת לרווח עליו לפי הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970). חברה פרטית רשאית למנות מנהל כללי, ואם לא מינתה – הדירקטוריון ממלא את תפקידו (סעיף 119 לחוק החברות), והיא חייבת לרווח על דירקטור או מנהל כללי שמינתה לפי חוק החברות ותקנות החברות (דיווח, פרטי רישום וטפסים).

מובן שגם למנהל הכללי, לדירקטור, או לבעל תפקיד דומה בתאגיד שאינו חברה, קיימת הזכות האמורה בסעיף 27ב(ב), לאתר למי נמסרה החוקה ברכב באותו מועד, ולהסב את הודעת תשלום הקנס על שמו לפי סעיף 229 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן – חוק סדר הדין הפלילי).

בסעיף 23(1) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981, שקבע השר בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, צו כאמור יגדיר את מאפייני האוכלוסיה שתצלומיה יימסרו (כגון טווח גילאים או אזור מגורים), מטרת המסירה והתדירות שבה תבוצע, כמו כן מוצע לאסור על גוף ציבורי שקיבל תמונות לפי צו כאמור לעשות בהן שימוש שלא למטרה האמורה בצו, או להעבירם לאחר.

סעיף 4 מוצע להוסיף את סעיף קטן (ד) לסעיף 27 לפקודה, שענינו אחריות בעל הרכב. הסעיף האמור קובע חוקה שלפיה משבוצעה עבירת תעבורה ברכב, רואים את בעל הרכב כמי שנהג ברכב במועד ביצוע העבירה, אלא אם כן הוכיח הבעלים מי נהג ברכב באותה עת.

"בעל" מוגדר בסעיף 1 לפקודה כך:

"בעל" – אחד מאלה:

- (1) הבעל הרשום ברישיון הרכב;
 - (2) לענין רכב שיש עליו הסכם של מקח אגב שכירות או הסכם מכר – האדם המחזיק ברכב מכוח הסכם;
 - (3) לענין רכב הרשום על שם חבר בני אדם – מנהל פעיל, שותף או עובד מינהלי בכיר בחבר, האחראים לאותו רכב;
 - (4) לענין רכב הרשום על שם קטין או חסוי כמשמעותם בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב-1962 – הורו או מי שמונה אפוטרופסו, לפי הענין.
- בהקשר של סעיף 27ב האמור, בכל הנוגע לייחוס עבירות ואכיפה, רק החלופה הראשונה מבין 4 החלופות להגדרה "בעל" ניתנת להפעלה, שכן רק זהות הבעל הרשום מצויה במאגר מידע ועל כן רק היא יכולה להיות בידיעת גורמי האכיפה. לפיכך מוצע לקבוע במפורש כי "בעל" הרכב לענין סעיף זה, הוא הבעל הרשום ברישיון הרכב.
- כמו כן, החוקה שבסעיף האמור, המשמשת בעיקר לייחוס עבירות שווה באכיפה אלקטרונית (מדי מהירות, מצלמות רמזור וכדומה), נותנת פתרון חלקי בלבד לצורכי האכיפה, כאשר הרכב רשום על שם תאגיד. בהתאם

הוספת סעיף 50 א אחרי סעיף 50 לפקודה יבוא:

50א. (א) עוכבו ההליכים נגד אדם לפי סעיף 231 לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב-1982, והותנה עיכוב ההליכים בויתור של אותו אדם על קבלה או החזקה של רישיון נהיגה למשך תקופה שנקבעה בהודעה בדבר עיכוב ההליכים (בסעיף זה – תקופת הוויתור). ימסור אותו אדם את רישיון הנהיגה שלו, אם יש ברשותו רישיון כאמור, למי שקבע שר התחבורה והבטיחות בדרכים לפי סעיף קטן (ב), ויראו אותו כמי שנפסל מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה למשך תקופת הוויתור.

(ב) שר התחבורה והבטיחות בדרכים יקבע הוראות לביצוע סעיף קטן (א), ובין השאר הוראות בדבר הגוף שלו ימסור אדם כאמור באותו סעיף קטן את רישיון הנהיגה שוויתר עליו ואופן רישומו של ויתור כאמור.

"פסילה כתנאי לעיכוב הליכים

6. סעיף 169 לפקודה – בטל.

7. (א) תחילתם של סעיף 1 לפקודה בנוסחו בסעיף 1 לחוק זה ושל סעיף 12א לפקודה בנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, בתום שנה מיום פרסומו והם יחולו על מי שניתן לו רישיון נהיגה ברכב כבד במועד האמור ואילך.

(ב) תחילתם של סעיף 12 לפקודה בנוסחו בסעיף 3 לחוק זה ושל סעיף 50 לפקודה בנוסחו בסעיף 5 לחוק זה, ביום כניסתם לתוקף של צו או תקנות לפי הסעיפים האמורים.

ד ב ר ו ה ס ב ר

64 עד 67 או שהיא עבירה הנכללת בתוספת הראשונה או התוספת השניה."

הוראת סעיף 69 האמור מהריגה את רוב עבירות התעבורה מתחילתו של הכלל הקבוע בסעיף 252א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, אשר אוסר על תאגיד לשאת בקנס שהושת על זולתו או על מעביד לשאת בקנס שהושת על עובדו.

מוצע לבטל את הסעיף האמור, שכן גם ברכב הרשום על שם תאגיד או מעביד, ראוי כי האחריות לעבירות תעבורה תהיה על הנהג שביצע את העבירה ועליו לשאת במלוא התוצאות שהפקודה מטילה בשל העבירה.

סעיף 7 מוצע לקבוע בסעיף קטן (א) המוצע כי תאריך התחילה של חובת ההתנסות הקבועה בסעיף 12א יהיה שנה מיום פרסומו של חוק זה, והחובה תחול על מי שיקבל רישיון נהיגה לרכב כבד ממועד זה ואילך. תקופה זו של שנה נחוצה כדי לאפשר קביעת הוראות לפי סעיף 12א(ה) המוצע לענין פרטי תכנית ההתנסות, הדרישות לאישור תאגידים מורשים וחונכים, הכשרת חונכים וכיובד.

כמו כן מוצע לקבוע בסעיף קטן (ב) כי סעיף 112 המוצע, שענינו מאגר הצלומים ממוחשב, וסעיף 50א המוצע שענינו ויתור על רישיון נהיגה במסגרת עיכוב הליכים, ייכנסו לתוקף במועד כניסתם לתוקף של תקנות או צו לפי אותם סעיפים, שבלעדיהם לא ניתן ליישם את הוראות סעיפים אלה.

[החמ 3501-3]

סעיף 5 לסעיף 50 לפקודה

מוצע להוסיף את סעיף 50 לפקודה ולקבוע הסדר לענין ויתור על רישיון נהיגה המהווה תנאי לעיכוב הליכים.

במסגרת סמכותו של היועץ המשפטי לממשלה לעכב הליכים לפי סעיף 231 לחוק סדר הדין הפלילי, מותנה לעתים עיכוב ההליכים בויתור של הנאשם, לתקופה מסוימת, על רישיון הנהיגה שלו או על חלק מדרגות הרישיון או בויתור על זכותו לקבל רישיון נהיגה. מאחר שכיום אין מסגרת חוקית לרישום ויתור, קיים חשש שנאשם יחדש את רישונו או יקבל רישיון נהיגה חדש עוד בטרם חלפה התקופה שבה הוא התחייב לוותר על רישונו.

לפיכך מוצע לקבוע כי יראו ויתור כאמור כפסילת רישיון, וכן מוצע להסמיך את השר לקבוע תקנות להסדרת הפקדת הרישיון ולרישום הוויתור במרשם הנהגים של רשות הרישוי.

סעיף 6 מוצע לבטל את סעיף 169 לפקודה, שזה נוסחו:

סיוג לתשלום קנס שהוטל על הזולת

"169. הוראות סעיף 252א לחוק העונשין, התשל"ז-1977, לא יחולו על תאגיד או על מעביד בשל תשלום קנס על עבירת תעבורה, אלא אם כן היא עבירה לפי סעיפים 4 ס"ח התשמ"ב, עמ' 45.

הצעת חוק שהייה שלא כדין (איסור סיוע) (הוראות שעה) (תיקון מס' 10), התשס"ז-2006

1. בחוק שהייה שלא כדין (איסור סיוע) (הוראות שעה), התשנ"ז-1996, בסעיף 1 – תיקון סעיף 1
(1) ברישה, במקום "עד ליום י"ב בניסן התשס"ז (31 במרס 2007)" יבוא "עד יום ו' בניסן
התשס"ט (31 במרס 2009)";
(2) בפסקה (2) המתקנת את חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952, בסעיף 12א(ד)(1)
המובא בה, בסופו יבוא "לצורך בדיקת מסמכים לפי פסקה זו, ניתן לדרוש מסמכים
כאמור בה, על אף האמור בכל דין".

ד ב ר י ה ס ב ר

1 סעיף 1 לפסקה (1)
וואולם ישנם מקרים שבהם קיים ספק בדבר סמכותו של
אדם לדרוש ממי שנחשד בעינו בתושב זר, לבדוק קיומם של
מסמכים המצביעים על כניסה לישראל וישיבה בה כדין.
הקושי קיים במיוחד במקרים של הסעת מי שנחשד
כתושב זר השהה בישראל שלא כדין על ידי נהגי מוניות
שאין להם היכרות מוקדמת עם אותו אדם וכאשר
ההסעה מתבצעת במקומות שמטבעם אינם מעלים
חשד שהמדובר בתושב זר. זאת לאור תקנה 501 לתקנות
התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן – תקנות התעבורה),
העוסקת בחובת בעל מונית להסיע נוסע ומטענו והקובעת
כי בעל מונית או מי שהמונית בשליטתו, חייב להסיע בה
כל נוסע המוכן לשלם את שכר ההסעה, וכן אוסרת על
נהג מונית, בעל רישיון להפעלת מונית וכל מי שפועל
מטעמו לסרב, בלא סיבה סבירה לרבות חשש לביטחוננו,
להסיע נוסע ומטענו.

דרישה של נהג מונית לבדוק את מסמכיו של הנוסע
המבקש הסעה, כאשר ההסעה מתבצעת במקומות
שמטבעם אינם מעלים חשד שהמדובר בתושב זר וכאשר
החשד שהמדובר בתושב זר הוא סובייקטיבי, עשויה
להיתפס כהפרה של חובת נהג המונית לפי תקנה 501
לתקנות התעבורה, להסיע נוסעים ומטענם.

אשר על כן, ולמען הסר ספק, מוצע לתקן את סעיף
(2) לחוק, המתקן את סעיף 12א(ד) לחוק הכניסה לישראל,
ולהבהיר כי לשם יישומה של טענת ההגנה הקבועה
בפסקה (1) של הסעיף האמור, תהיה למעסיק, למסיע
או למלין של תושב זר סמכות לבדוק קיומם של מסמכים
המצביעים על כניסה לישראל כדין וישיבה בישראל כדין,
ותא על אף האמור בכל דין.

[הדמ 2-3418]

חוק שהייה שלא כדין (איסור סיוע) (הוראות
שעה), התשנ"ז-1996 (להלן – החוק) קובע, בהוראות
שעה, תיקוני חקיקה בחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991
ובחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן – חוק
הכניסה לישראל).

החוק קובע, בין השאר, עבירות החלות על מעסיקים,
מסיעים ומלינים של תושבי אזורי יהודה, שומרון וחבל עזה
הנכנסים לישראל או השהים בה שלא כדין (להלן – תושב זר)
וכן על הנותנים רשות לתושב זר שאינו רשאי לנהוג בישראל,
לנהוג בה ברכב הרשום בישראל. כל זאת בשל הסכנה לביטחון
תושבי ישראל הנובעת מעבירות אלה.

תקופת הוראות השעה שנקבעו בחוק עומדת
להסתיים ביום י"ב בניסן התשס"ז (31 במרס 2007). מאחר
שהמצב הביטחוני שהביא לחקיקת הוראות השעה עומד
בעינו, ולא נראה שינוי בעתיד הקרוב, מוצע להאריך את
תוקפן בשנתיים נוספות.

לפסקה (2)

סעיף 12א(ד)(1) לחוק הכניסה לישראל מקנה הגנה
לנאשם העובר אחת מהעבירות של הלנה, העסקה, או הסעה
של תושב זר או של מותן הרשאה לתושב זר שאינו רשאי לנהוג
ברכב בישראל לנהוג ברכב רשום בישראל, אם הוכיח כי בדק
שבידי התושב הזר מסמכים שלפיהם הוא נכנס לישראל
כדין ויושב בה כדין, ולענף עבירה של מותן הרשאה כאמור
– מסמכים שלפיהם התושב הזר רשאי לנהוג ברכב בישראל.

¹ ס"ח התשנ"ז, עמ' 168; התשס"ז, עמ' 256.
² ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

הצעת חוק הבטחת הכנסה (תיקון מס' 28), התשס"ז-2006

1. בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 2(א), בפסקה (א2), תיקון סעיף 2
אחרי "(10)" יבוא "(14)" ובמקום "או (23)" יבוא "(23) או (24)".

ד ב ר י ה ס ב ר

הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (להלן – החוק), שענינו
תנאי זכאות לגימלת הבטחת הכנסה.

לפי התיקון האמור, הקביעה כי זכאי לגימלה
אינו ניתן להשמה בעבודה תיעשה אך ורק בידי מרכז
לאבחון מתמכרים לסמים, קצין מבחן או מרכז לטיפול

סעיפים
1 ו-2 בחוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני
חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות
הכלכלית לשנת הכספים 2003), התשס"ג-
2003 (להלן – חוק ההסדרים), תוקן סעיף 2(א)(1) לחוק

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 50; התשס"ז, עמ' 370.

- תיקון התוספת הראשונה
2. בתוספת הראשונה לחוק העיקרי, אחרי פסקה (23) יבוא:
 "(24) מי שמשלמת לה קצבת נכות כעקרת בית נכה לפי סימן ב' בפרק ט' בחוק הביטוח."
 החילה החולה
3. תחילתו של חוק זה ב-1 בחודש שלאחר פרסומו (בסעיף זה – יום התחילה) והוא יחול על גימלה המשתלמת בעד יום התחילה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

באלכוהוליסטים, בהתאם למקום הימצאות הזכאי. כך, שירות התעסוקה אינו מוסמך עוד לקבוע כי זכאי לגימלה אינו ניתן להשמה בעבודה.

בעקבות התיקון האמור, אישה שמשלמת לה קצבת נכות כעקרת בית נכה, לפי חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב], התשנ"ה-1995, נדרשת למלא אחר מבחן תעסוקה כתנאי לזכאות לגימלה, וזאת בשל אי מתן סמכות לשירות התעסוקה לקבוע זכאות כאמור. המדובר במי שכתוצאה מליקוי אינה בעלת כושר לבצע פעולות מקובלות במשק הבית, ולפיכך ממילא היא אינה ניתנת להשמה בעבודה ואין טעם בהפנייתה החוזרת לשירות התעסוקה.

עוד תוקנה בחוק ההסדרים התוספת הראשונה לחוק ונקבע בה, בפסקה (14), כי מי שטרם מלאו לו 25 שנים פטור ממבחן תעסוקה לצורך קבלת גימלת הבטחת הכנסה אם נקבעה לו דרגת אי-כושר של 75% לפחות.

עם זאת לא תוקן סעיף 2(א) לחוק במקביל להוספת הפסקה כאמור ולא נקבע פטור ממבחן תעסוקה לגבי מי שנקבעה לו דרגת אי-כושר של 75% לפחות, ומלאו לו 25 שנים.

בעקבות התיקונים האמורים הופנו זכאים שהתקיימו לגביהם התנאים שפורטו לעיל ללשכות שירות התעסוקה לשם מציאת עבודה, כתנאי לתשלום הגימלה, אף שאין חולק כי מדובר בקבוצת אנשים שאינה ניתנת להשמה בעבודה.

לפיכך, מוצע בהצעת חוק זו לתקן את סעיף 2(א) לחוק ואת התוספת הראשונה לחוק ולקבוע כי זכאי לגימלה שמלאו לו 25 שנים ונקבעה לו דרגת אי-כושר של 75% לפחות, וכן זכאית לגימלה העונה להגדרה "עקרת בית נכה", יהיו פטורים ממבחן תעסוקה כתנאי לזכאותם לגימלה.

סעיף 3 מוצע לקבוע כי תחילתם של סעיף 2(א) ושל התוספת הראשונה לחוק כנוסחם המוצע יהיה ב-1 בחודש שלאחר פרסומו של החוק המוצע והם יחולו על גימלת הבטחת הכנסה המשתלמת מהמועד האמור ואילך.

[החמ 2-3458]

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 91), התשס"ז-2006

- תיקון סעיף 195
1. בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב], התשנ"ה-1995, בסעיף 195, בהגדרה "עקרת בית", אחרי פסקה (2) יבוא:
 "(3) היא היתה זכאית, בתכוף לפני נישואיה, לקצבה חודשית לפי סעיף 199(1) ובשל נישואיה בלבד, לא היתה זכאית עוד לקצבה כאמור אלמלא הוראות פסקה זו."
 החילה ותחולה
2. תחילתו של חוק זה ב-1 בחודש שלאחר פרסומו (בסעיף זה – יום התחילה) והוא יחול על מי שנישאה 12 חודשים לפני יום התחילה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1 חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב], התשנ"ה-1995 להלן – החוק), קובע בפרק ט' כי קצבת הנכות הכללית שתשלם לנכה, תיקבע בהתאם לפגיעה שנגרמה לו בכושרו להשתכר, ולענין נכה שהיא אישה נשואה שאינה עובדת מחוץ למשק ביתה (להלן – עקרת בית) – בהתאם לפגיעה בכושרה לתפקד במשק הבית.

הואיל ועקרת בית אינה משתכרת ואינה עובדת אלא במשק ביתה, נקבעו כללים לפי החוק אשר בוחנים את השינוי ביכולתה של עקרת בית לתפקד במשק ביתה בעקבות נכותה. כללים אלה חלים על כל אישה שאינה עובדת מעת שנישאה, אף אם טרם נישואיה היתה זכאית לקצבת נכות בשל פגיעה בכושר ההשתכרות.

כללים אלה יוצרים מצב שבו אישה, אשר טרם נישואיה היתה זכאית לקצבת נכות בשל פגיעה בכושר

לפיכך, מוצע בהצעת חוק זו להחריג מההגדרה "עקרת בית" שבסעיף 195 לחוק, אישה נשואה שהיתה זכאית לקצבת נכות טרם נישואיה ובשל נישואיה בלבד לא היתה זכאית, לאחר נישואיה, לקצבה כאמור אלמלא התיקון המוצע.

סעיף 2 מוצע לקבוע כי ההגדרה "עקרת בית" שבסעיף 195 לחוק, כנוסחה בסעיף 1 לחוק זה, תחול על אישה שנישאה 12 חודשים לפני תחילתו של חוק זה ואילך.

[החמ 3-3405]

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 10; התשס"ז, עמ' 386.